Bestuurlijke Adviesgroep Lemselermaten

Datum / tijd / plaats : Woensdag 12 januari 2022 | 16.00-17.00 uur | Teams-sessie

Deelnemers : [redacted] (Staatsbosbeheer)
: [redacted] (LTO Noord)
: [redacted] (Particuliere grondeigenaren LEM)
: [redacted] (Waterschap Vechtstromen)
: [redacted] (Provincie Overijssel)
: [redacted] (bestuurlijk trekker/voorzitter), [redacted] (procesadviseur), [redacted] (projectleider/secretaris) [redacted] (omgevingsmanager/ waarnemer) (Gemeente Dinkelland)

Betreft : Verslag

1	**Opening en mededelingen** [redacted] heet iedereen van harte welkom bij de bespreking die met name nodig is om conclusies te trekken uit het rapport van prof. [redacted] De agenda wordt overgenomen. Er zijn geen mededelingen.
2	**Verslagen** - Er zijn geen op- en aanmerkingen bij het verslag BAG-LEM d.d. 6 oktober 2021. Met dank aan de notulist wordt dit vastgesteld. - Dit geldt ook voor het verslag BAG-LEM d.d. 15 oktober 2021.
3	**Afronding gesprek sulfaatmaatregelen** [redacted] contstateert dat op 22 december het gesprek heeft plaatsgevonden met [redacted] zodat het advies van [redacted] conform de afspraken op 15 oktober kon worden afgerond. Het verbeterde sulfaatadvies en het verslag van dit gesprek zijn beschikbaar gesteld aan alle BAG-leden en hun adviseurs. Hij vraagt wie hierover als eerste het woord wil. [redacted] ziet geen reden om over de technische inhoud van het rapport te gaan discussiëren en wil vooral bepalen hoe we nu verder gaan. LTO ziet, ook op basis van het rapport, kansen voor evenwichtsbemesting. De kanttekeningen van [redacted] hierbij ziet LTO als uitvoerbaarheidsvragen, terwijl de ervaringen van dat agrariërs in Boetelerveld hiermee goed zijn. Evenwichtsbemesting is ook juridisch bij de Raad van State goed uit te leggen, je staat sterker in procedures, dit wel in combinatie met monitoring. Het probleem wordt serieus opgepakt. Het effect kan mee of tegen vallen, maar de uitspoeling wordt zeker minder. Evenwichtsbemesting geeft draagvlak en een nieuwe dynamiek in het gebied. Een boer blijft vrij om er niet in mee te willen gaan en te kiezen voor ruilgrond c.q. compensatie en een natuurbestemming ter plaatse. Het rapport is best strak, maar er is een haakje voor evenwichtsbemesting en dat is dus ook een juridisch haakje.

	[redacted] ziet het nog steeds als een moeilijke kwestie en vindt het vervelend via een klein schermpje zo'n grote beslissing te moeten nemen. Er zijn de afgelopen jaren veel onderzoeken gedaan en diverse adviezen ingewonnen waarbij [redacted] is gevraagd om een slotadvies te geven met een keuze voor een juridisch houdbare maatregel. En hoe grrot de impact ook is voor het gebied ook, Staatsbosbeheer kan niet anders lezen dan dat evenwichtsbemesting afgeraden wordt. Het biedt onvoldoende zekerheid voor realisatie van de N2000-doelen in de Lemselermaten. Gezien het voorzorgsbeginsel zien we geen ruimte voor een experiment met evenwichtsbemesting. Ook kan ze haar achterban niet uitleggen om een ander standpunt in te nemen. Gezien het zorgvuldige voortraject en de voorliggende onderzoeken en adviezen zou het logisch zijn om het verkregen advies nu op te volgen. Daarbij dient te worden beseft dat een keuze voor evenwichtbemesting niet tijdelijk is maar permanent en dus langjarige monitoring vraagt. (decennia) [redacted] constateert terugkijkend naar voorgaande vergaderingen dat we onze speelruimte hebben beperkt door rapport op rapport te stapelen. Over de beantwoording van de eerste twee vragen is geen discussie. Sulfaat is een probleem en doorstroming lost dat niet op. Het antwoord op de derde vraag roept kennelijk nog discussie op. Vorige keer maakte hij zich hard voor de optie evenwichtsbemesting. Daar is toen niet voor gekozen en er is wel om een beoordeling van die optie gevraagd. Nu dat oordeel er ligt kan er niet meer van worden afgeweken. Evenwichtsbemesting wordt ons vanuit het voorzorgsbeginsel afgeraden. Er zijn geen harde argumenten om GS iets anders te adviseren. Die zijn wel nodig voor een unaniem BAG-advies. Als er zienswijzen komen op een koers die afwijkt van het advies van [redacted] [redacted] gaat de Provincie het bij de Raad van State niet redden. [redacted] ziet een duivels dilemma en meent dat [redacted] de evenwichtsbemesting niet volledig afschrijft omdat hij die theoretisch mogelijk acht. Zijn bezwaren hebben betrekking op de uitvoerbaarheid. Daarom wil het waterschap die optie toch het voordeel van de twijfel geven. Pas indien na monitoring blijkt dat de habitats onvoldoende worden beschermd zou moeten worden teruggevallen op stoppen met bemesting. Als de ondernemers bereid zijn het risico te nemen dat na monitoring strengere maatregelen nodig kunnen blijken, moeten wij ze die kans bieden. [redacted] heeft tevoren zijn zorgen gedeeld met [redacted] en die heeft ze prima verwoord. Hij heeft geen behoefte dat nog aan te vullen. De kansen voor evenwichtsbemesting met monitoring moeten worden verkend. Door [redacted] gevraagd naar de positieve ervaringen met evenwichtsbemesting bij Boetelerveld geeft [redacted] aan dat dat voor ondernemers een leerzame proef is geweest die heeft geleid tot efficiënter boeren, maar dat die niet tot een herstelmaatregel heeft geleid. Je zou die eeuwigdurend moeten monitoren. Daar is niet voor gekozen. Reële opties, indien lokaal passend, zijn een beperking van de periode van bemesting in het jaar en stoppen met bemesten. Conclusie was dat eeuwigdurende monitoring voor kwetsbare habitats zeker geen optie is en daarvan is bij Lemselermaten sprake. [redacted] ziet een opening in het advies om met evenwichtsbemesting ervaring op te doen onder voorwaarden van zeer strak gedoseerde en gecontroleerde mestgiften. [redacted] verwacht dat deskundigen zullen kijken naar de laatste zin in het advies die luidt: 'De toepassing is technisch complex en zeer kwetsbaar voor weersfluctuaties. Deze maatregel wordt daarom niet aangeraden, c.q. vanuit het voorzorgsbeginsel afgeraden". [redacted] meent dat afraden niet betekent dat het niet kan. Door de ruimte die hier zit op te zoeken bestaat de kans dat je de agrarische ondernemers aan je kant krijgt. De toekomst is voor gestuurde bemesting. Bij Boeterveld en Lemselermaten kunnen we vooruitlopen op de toekomst. Er zijn voldoende mogelijkheden om de natuur, bij verslechtering, tegemoet te komen. Met gezond verstand en monitoring kan evenwichtsbemesting de juridische houdbaarheid positief beïnvloeden en sta je niet zwak bij de Raad van State.

	[redacted] meent dat het advies klip en klaar is omdat niet kan worden gegarandeerd dat de doelen worden gehaald als we kiezen voor een andere oplossing dan stoppen met bemesten. Ze vraagt naar de opvatting van de voorzitter. [redacted] memoreert dat de gemeente Dinkelland zich als bestuurlijk trekker heeft verbonden aan het treffen van maatregelen die noodzakelijk zijn voor de instandhouding van specifieke habitats. Gezien de grote impact op onze inwoners willen we ook niet meer doen dan het noodzakelijke. We staan open voor experimentele oplossingen met minder impact, tenzij zeker is dat die niet mogelijk zijn. Bij Lemselematen staan we voor een enorm dilemma met een forse impact. Er dreigt een gebied op slot te gaan voor de agrarische sector. Daarom zoeken we met de LTO, de Particuliere Eigenaren en het Waterschap naar mogelijkheden om de agrariërs tegemoet te komen. Daarvoor wordt ruimte gezien omdat evenwichtbemesting met een goed monitoring niet keihard wordt afgewezen. Het wordt met name ontraden vanwege de bewerkelijkheid niet vanwege het idee. Het is zwaar maar het kan. Hij is er voor die uiterste poging te doen. [redacted] stelt voor ook een tussenvariant te overwegen waarbij wordt afgesproken om voor 12 jaar evenwichtsbemesting in te stellen, waarna op basis van monitoring het resultaat wordt beoordeeld en indien nodig alsnog een bestemming natuur wordt ingesteld. Is het succesvol dan blijft de evenwichtsbemesting bestaan. [redacted] wil ook heldere criteria en termijnen stellen. [redacted] zit namens GS in de BAG-LEM en voelt zich niet vrij om anders te besluiten dan de bemesting stop te zetten. Het is voor hem ingewikkeld om mee te bewegen met goed bedoelde alternatieven. Hij zou dat nog wel willen verdedigen wanneer de BAG een unaniem advies formuleert en vraagt daarom aan [redacted] of dat voor haar een begaanbare weg is. [redacted] zegt daarop duidelijk nee omdat ons anders geadviseerd wordt door vooraanstaande deskundigen waaronder ook in het 'slotadvies' van [redacted] Het ontbreekt bovendien in dit gebied aan de tijd om te experimenteren. De habitats staan hier op omvallen. Nog twaalf jaar mogelijk verliezen kunnen we ons hier niet veroorloven. Daar krijgt zij haar achterban ook niet in mee. Experimenten kunnen mogelijk in andere gebieden worden uitgevoerd, maar niet hier. [redacted] constateert dat er geen unanimiteit is in de BAG waarop [redacted] een eenduidig voorstel aan GS zou kunnen verdedigen. Daarom stelt hij voor het dilemma per brief namens de BAG-LEM voor te leggen aan GS. Zij zullen een keuze moeten maken voor evenwichtsbemesting met een risico op een lastige rechtsgang bij de Raad van State maar wel meer draagvlak of voor de maatregel stoppen met bemesten die meer zekerheid biedt maar weinig draagvlak heeft. In de brief dienen de opvattingen van de verschillende partners te worden verwoord. Als voorzitter voelt hij zich niet vrij om de dertigjaarszone om te zetten naar natuur wetende hoe zwaar die maatregel ligt in het gebied en welke rapporten er aan ten grondslag liggen. [redacted] ziet weinig andere keuzemogelijkheden dan zo'n brief te sturen. [redacted] meldt dat dit nog niet eerder is voorgekomen, maar dat het procedureel mogelijk is. [redacted] ziet ook geen ander keus en bepleit vermelding van de 12 jaarsperiode als derde variant. [redacted] ondersteunt de Samen Werkt Beter aanpak, maar constateert dat partners er hier niet uitkomen en dat het daarom goed is de keuze terug te leggen bij de provincie als opdrachtgever. Ze vraagt zich af of het niet mogelijk er achter te komen wat de eigenaren zelf willen. [redacted] wil de keuze aan de ondernemers laten om het experiment aan te gaan of ruilgrond of compensatie anderszins te accepteren. [redacted] vindt het verstandig een brief aan GS te sturen, maar vindt het jammer dat zo opnieuw een periode van onzekerheid voor de grondeigenaren volgt.

	De BAG kiest niet voor drie varianten. [redacted] ziet als twee varianten: stoppen met bemesten òf evenwichtsbemesting met twaalf jaar monitoring waarin bedrijfsverplaatsing en grondruiling kan leiden tot nieuwe dynamiek in het gebied. [redacted] wijst erop dat gronduil of verplaatsing in beide varianten mogelijk is. Voordat het plan onherroepelijk is zijn we weer een aantal jaren verder waarin ook veel mogelijk is. [redacted] memoreert dat bij de ruilverkaveling Rijssen in aanvang een natuurclaim van 600 ha werd gelegd die iedereen deed steigeren, maar door de tijd die met het proces was gemoeid bleef aan het eind grond over. Liever realiseert hij de doelstelling op termijn dan dat hij in het gebied met veel druk frustratie creëert. [redacted] ziet verslagenheid in het gebied ontstaan òf dynamiek. [redacted] is ook voor draagvlak maar wil binnen de opdracht ook een verantwoord besluit nemen. [redacted] wijst erop dat grondzaken normaal gesproken voor gronden met de bestemming landbouw geen ruilgrond zoekt, wel als de bestemming natuur wordt. Willen we dat de provincie ruilgrond verwerft bij de variant evenwichtsbemesting dan is het goed dat in de brief te vermelden. [redacted] voegt hier aan toe dat in de gesprekken met eigenaren bij deze variant altijd de keuze openstaat om zelf voor de bestemming natuur te kiezen. [redacted] **concludeert dat onder de leden van de BAG geen unanimiteit bestaat over de te kiezen maatregel in verband met het sulfaatprobleem en dat er wel overeenstemming over is om de keuze tussen twee varianten per brief aan GS voor te leggen.**
4	**PIP-planning** [redacted] constateert dat het bespreekstuk planning van de veronderstelling is uitgegaan dat vandaag een knoop was doorgehakt over de sulfaatmaatregelen. Nu dat niet is gebeurd is bespreking ervan niet meer aan de orde. [redacted] meldt dat het tijdig opstellen van een PIP vóór de nu bekende ingangsdatum van 1 juli 2022 voor de Omgevingswet nu zeker niet meer mogelijk is. Slechts als deze datum weer wordt uitgesteld kan een PIP weer in beeld komen. Met de kennis van nu zouden we dan moeten inzetten op een Projectbesluit onder de nieuwe wet. We moeten er sowieso rekening mee houden dat er veel tijd nodig voor het zorgvuldig voeren van de twee gewenste eigenarengesprekken voordat het plan in procedure kan gaan. In de volgende BAG komen we hier op terug.
5	**Rondvraag en sluiting** [redacted] vraagt: 1. Of het mogelijk is de 30-jaarszone te begrenzen op de Lemseloseschoolweg. Nu ligt de zone daar net overheen waardoor ook een aantal particulieren wordt geraakt met een hobbymatig grondgebruik zoals kerstbomenteelt of paardenhouderij. 2. Wanneer een GS-besluit n.a.v. de brief is te verwachten Vraag 1 neemt [redacted] mee naar het technisch team. Op vraag 2 meldt [redacted] dat dit binnen circa drie weken na ontvangst van de brief mogelijk is. We proberen de brief uiterlijk eind volgende week te verzenden.

BESLUITENLIJST

NR	GENOMEN BESLUIT
20220112-01	1. De BAG besluit per brief aan GS de keuze voor te leggen tussen een experiment met evenwichtsbemesting in de 30-jaarszone van Lemselermaten Oost en het hier volledig stoppen met bemesten. 2. In de brief worden de argumenten van de verschillende partners voor de ene of de andere keus vermeld. 3. Inzet is om de brief eind week 3 gereed te hebben.

Actielijst			
Actienummer	**Actie**	**Actiehouder**	**Actie afgehandeld voor**
20220112-01	Opstellen van concept BAG-brief aan GS over te maken keus tussen experiment evenwichtsbemesting of stoppen met bemesten. Deze schriftelijk voorleggen aan alle leden van de BAG en eventuele opmerkingen verwerken in definitieve versie.	[redacted] J [redacted] J	24 januari
20220112-02	Aan het technisch team zal de vraag worden voorgelegd of de grens van de 30-jaarszone op de Lemseloseschoolweg kan worden gelegd.	[redacted] J [redacted] J	Volgende BAG

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen